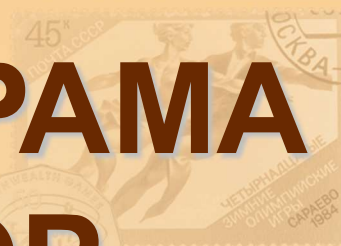
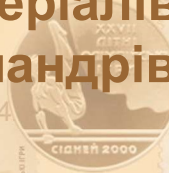

ОРГАНІЗАЦІЯ, ПРОВЕДЕННЯ І ПРОГРАМА ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

проф. Ю.А.Бріскін

Лекція з дисципліни “Олімпійський спорт”
з використанням фрагментів матеріалів та представлення
“Олімпійських мандрів”

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

Ігри Олімпіади проводяться протягом першого року Олімпіади, а зимові Олімпійські ігри – протягом третього календарного року Олімпіади.

Почесну місію і відповідальність за проведення МОК покладає на місто, яке обирається як місто-організатор Олімпійських ігор

Дати проведення Олімпійських ігор визначаються Виконавчим комітетом МОК. Непроведення Олімпійських ігор протягом року, на який вони заплановані, призводить до анулювання прав міста-організатора без нанесення шкоди іншим правам МОК.

Будь-який додатковий прибуток, отриманий містом-організатором, ОКОІ або НОК країни міста-організатора в результаті проведення Олімпійських ігор, повинний бути направленим на розвиток Олімпійського руху і спорту.

Тривалість змагань Олімпійських ігор не повинна перевищувати шістнадцяти днів, якщо інше не затверджено відповідною МФ і Виконавчим комітетом МОК; в цьому випадку деякі змагання і відбіркові змагання можуть бути організовані до церемонії відкриття

ОБРАННЯ МІСТА-ОРГАНІЗАТОРА ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

Обрання міста-організатора є **виключно** прерогативою **Сесії МОК**.

Виконком МОК визначає процедуру, якої потрібно дотримуватись до проведення виборів на Сесії. За винятком надзвичайних обставин, вибори міста-організатора повинні відбутися за **сім** років до святкування Олімпійських ігор.

Уряд країни будь-якого міста-кандидата повинен подати в МОК документ, що має обов'язкову юридичну силу, відповідно до якого цей уряд зобов'язується та гарантує, що країна і її органи державної влади будуть дотримуватись і поважати Олімпійську хартію.

Вибори міста-організатора Олімпійських ігор повинні проводитись у країні, в якій немає міст-кандидатів на проведення відповідних Олімпійських ігор.

ОБРАННЯ МІСТА-ОРГАНІЗАТОРА ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

Компетентні органи державної влади міста можуть, за погодженням із НОК своєї країни, подати кандидатуру на проведення Олімпійських ігор, і в цьому випадку таке місто вважається містом-кандидатом. Ці органи влади і НОК повинні гарантувати, що Олімпійські ігри будуть проводитись за правилами і відповідно до умов, які висуває МОК.

У випадку, якщо в одній країні є кілька потенційних міст-кандидатів на організацію тих самих Олімпійських ігор, за рішенням НОК відповідної країни заявку може подати тільки одне місто.

ОБРАННЯ МІСТА-ОРГАНІЗАТОРА ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

Від дня подачі містом в МОК своєї кандидатури на проведення Олімпійських ігор, НОК країни міста повинен контролювати процедуру, а також нести спільну відповідальність за дії й поведінку міста по відношенню до кандидатури міста на проведення Олімпійських ігор.

Всі міста-кандидати зобов'язані дотримуватись правил Олімпійської хартії й інших правил та вимог Виконавчого комітету МОК, а також всіх технічних норм, установлених МФ з кожного виду спорту.

Всі міста-кандидати повинні пройти процедуру кандидата, як це визначено і проводиться під керівництвом Виконавчого комітету МОК.

ОЦІНЮВАННЯ МІСТА - КАНДИДАТА НА ПРОВЕДЕННЯ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

Президент МОК призначає **Оцінювальну комісію** по оцінці міст - кандидатів на проведення Олімпійських ігор на кожні Олімпійські ігри.

До кожної з цих комісій входять члени МОК, представники МФ, НОК, Комісії атлетів і представники Міжнародного паролімпійського комітету (МПК). Членом Оцінювальної комісії не може бути громадянин країни, що висуває своє місто як кандидат на проведення Олімпійських ігор. Кожна Оцінювальна комісія може скористатися допомогою фахівців.

Кожна **Оцінювальна комісія** вивчає кандидатури всіх міст-кандидатів, інспектує місця проведення змагань і представляє письмовий звіт по всіх кандидатурах всім членам МОК не пізніше ніж за місяць до відкриття Сесії МОК, на якій буде обране місто-організатор Олімпійських ігор. Такий звіт повинен включати в себе оцінку можливостей і ризиків, пов'язаних з кожною кандидатурою, а також стійкості і спадщини.

ОЦІНЮВАННЯ МІСТА - КАНДИДАТА НА ПРОВЕДЕННЯ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

Всі міста-кандидати повинні надати свої фінансові гарантії відповідно до вимог Виконавчого комітету МОК, який ухвалює рішення щодо того, чи дає ці гарантії саме місто, або інші компетентні місцеві, регіональні або національні державні органи влади, або треті сторони.

Після подання звіту Оцінювальної комісії, Виконавчий комітет МОК складає остаточний список із схвалених ним міст-кандидатів, що представляється Сесії МОК для виборів.

Вибори міста-організатора Олімпійських ігор відбуваються після розгляду Сесією МОК звіту Оцінювальної комісії.

МОК укладає письмову угоду з містом-організатором і НОК цієї країни. На розсуд МОК, інші місцеві, регіональні та національні органи влади, та, при необхідності, інші НОКи і місцеві, регіональні та національні органи влади за межами країни-господаря, також можуть бути учасниками такої угоди. Ця угода, що називається Контракт із містом-організатором, підписується всіма сторонами одразу після обрання міста-організатора.

МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ, МІСЦЯ Й ОБ'ЄКТИ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

Змагання із всіх видів спорту і церемонії відкриття та закриття, в принципі, повинні проводитися в місті-організаторі Олімпійських ігор.

Виконавчий комітет МОК, на свій розсуд, може дозволити:

– організацію попередніх спортивних змагань в місті (або містах), розташованих за межами міста-організатора, або, у виняткових випадках, за межами країни-господаря, зокрема, з міркувань стабільності

– організацію змагань з окремих видів спорту, дисциплін, або видів змагань в місті (або містах), розташованих за межами міста-організатора, або, у виняткових випадках, за межами країни-господаря, зокрема, з географічних причин та міркувань стабільності.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

МОК доручає організацію Олімпійських ігор НОК країни, де знаходиться місто-організатор, а також самому місту-організатору. НОК несе відповідальність за організацію для цих цілей Організаційного комітету (ОКОІ), який з моменту свого заснування звітується безпосередньо перед Виконавчим комітетом МОК.

ОКОІ повинен мати статус юридичної особи у своїй країні

До виконавчого органу ОКОІ повинні входити: члени МОК в країні; Президент та генеральний секретар НОК; як мінімум один представник, призначений містом-організатором.

До виконавчого органу ОКОІ також можуть входити представники органів влади та інші керівні особи.

З моменту заснування і до моменту ліквідації обов'язком ОКОІ є здійснення всієї своєї діяльності відповідно до Олімпійської Хартії, угоди, укладеною між МОК, НОК й містом-організатором, а також відповідно до інструкцій Виконкому МОК .

ЦЕРЕМОНІЯ ВІДКРИТТЯ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

Церемонія відкриття включає в себе парад спортсменів усіх країн-учасниць Ігор, підняття Олімпійського прапора, запалювання олімпійського вогню, проголошення Олімпійської присяги атлетами і суддями. У параді спортсменів Греція завжди виходить першою на відзнаку того, що вона є батьківщиною стародавніх Олімпійських ігор. Спортсмени країни-організатора Олімпійських ігор замикають колону.

ОЛІМПІЙСЬКА КЛЯТВА

урочистий ритуал на церемонії відкриття Олімпійських ігор. Відповідно до Олімпійської хартії клятву виголошує один з видатних спортсменів країни, в якій проводяться Олімпійські ігри.

Текст Олімпійської клятви, розроблений де Кубертеном у 1913 р. проголошує:

"Від імені всіх учасників я обіцяю, що ми братимемо участь у цих Олімпійських іграх, поважаючи та дотримуючись правил, за якими вони проводяться, в істинно спортивному дусі, в ім'я слави спорту та честі наших команд"

Спортивні арбітри також перед початком ігор складають клятву поважати спортсменів і об'єктивно проводити суддівство

Антверпен. 1920 р. Олімпійську присягу вперше виголошує бельгійський спортсмен Віктор Буан

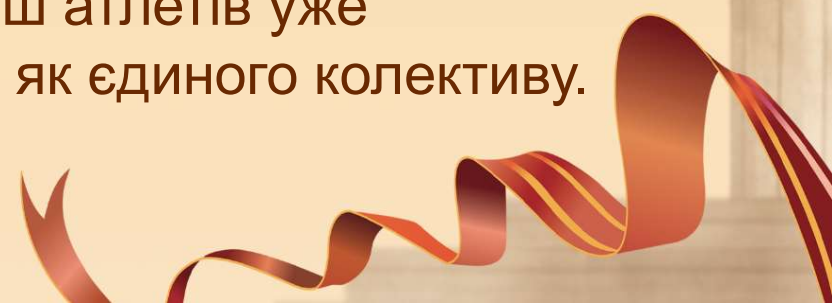
ЦЕРЕМОНІЯ НАГОРОДЖЕННЯ

Під час урочистої церемонії нагородження медалі (золоту, срібну, бронзову) та дипломи вручають спортсменам, які вибороли перше, друге і третє місце. Церемонія нагородження також включає виконання на честь переможця національного гімну його країни, підняття державних прапорів країн, спортсмени яких вибороли перше, друге і третє місце.

ЦЕРЕМОНІЯ ЗАКРИТТЯ ІГОР

Церемонія закриття відбувається на головному стадіоні після закінчення всіх змагань. Вона включає погашення вогню, опускання Олімпійського прапора і марш атлетів уже не як представників окремих держав, а як єдиного колективу.

ОЛІМПІЙСЬКІ ТАЛІСМАНИ

**Лижник Шус, 1968 р.
Гренобль, Франція**

**Сніговик
Шнеманер, 1976 р.
Інсбрук, Австрія**

**Вовченя Вучко,
1984 р. Сараєво,
Югославія**

**Ведмедики Хауді
та Хайді, 1988 р.
Калгарі, Канада**

**Єнот Роні, 1980 р.
Лейк-Плесид, США**

**Гірський ельф
Маджик, 1992 р.
Альбервіль,
Франція**

ОЛІМПІЙСЬКІ ТАЛІСМАНИ

**Брат і сестра Хокон
і Крістін, 1994 р.
Ліллегаммер, Норвегія**

**Сови Суккі, Ноккі,
Леккі та Цуккі, 1998 р.
Нагано, Японія**

**Заєць, койот,
ведмідь, 2002 р.
Солт-Лейк-
Сіті, США**

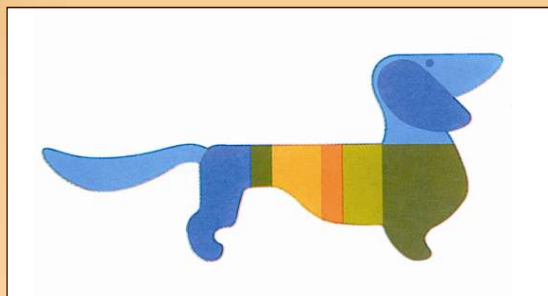
**Сніжинка Нів
та кубик льоду
Гліз, 2006 р.
Турин, Італія**

**Міга, Куатчі
і Сумі, 2010 р.
Ванкувер,
Канада**

ОЛІМПІЙСЬКІ ТАЛІСМАНИ

*Песик Валді, 1972 р.
Мюнхен, Німеччина*

*Бобер Емік, 1976 р.
Монреаль, Канада*

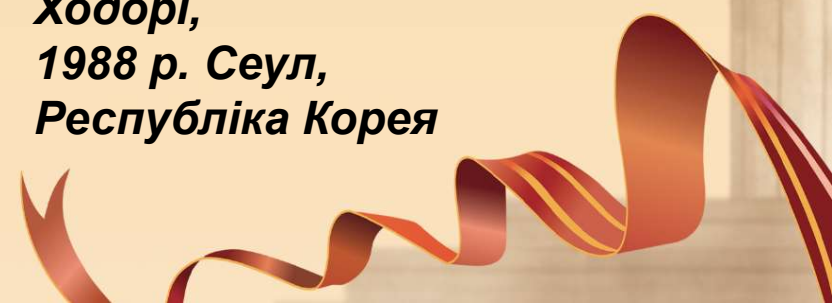
*Ведмежа Міша,
1980 р.
Москва, СРСР*

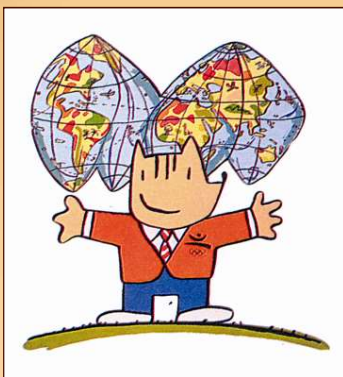
*Орлятко
Сем, 1984 р.
Лос-Анджелес,
США*

*Тигрєня
Ходорі,
1988 р. Сеул,
Республіка Корея*

ОЛІМПІЙСЬКІ ТАЛІСМАНИ

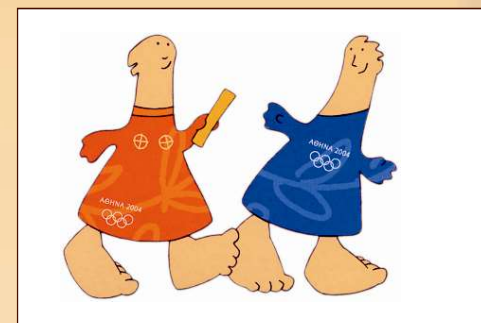
*Песик Кобі,
1992 р. Барселона,
Іспанія*

*Комп'ютерний
персонаж Іззі, 1996 р.
Атланта, США*

*Сід, Оллі, Міллі, 2000 р.
Сідней, Австралія*

*Афіна і Фобос, 2004 р.
Афіни, Греція*

*Ляльки щастя
Ф'юва (риба,
панда, вогонь,
антилопа,
ластівка), 2008 р.
Пекін, Китай*

ВИДИ СПОРТУ У ПРОГРАМАХ ІГОР ОЛІМПІАД

Бадмінтон

Баскетбол

Бейсбол

Бокс

Боротьба вільна

Боротьба греко-римська

Важка атлетика

Велосипедний спорт

Веслування академічне

Веслування на байдарках і каное

Веслувальний слалом

Вітрильний спорт

Водне поло

Волейбол

Волейбол пляжний

Гандбол

Гімнастика спортивна

Гімнастика художня

Дзюдо

Кінний спорт

Легка атлетика

Плавання

Плавання синхронне

Софтбол

Стрибки на батуті

Стрибки у воду

Стрільба з лука

Стрільба кульова

Стрільба стендова

Сучасне п'ятиборство

Теніс

Теніс настільний

Тріатлон

Тхеквондо

Фехтування

Футбол

Хокей на траві

ВИДИ СПОРТУ У ПРОГРАМАХ ЗИМОВИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

Біатлон

Бобслей

Гірськолижний спорт

Керлінг

Лижне двоборство

Лижні перегони

Санний спорт

Скелетон

Сноубордінг

Стрибки на лижах з трампліна

Фігурне катання на ковзанах

Фристайл

Хокей на льоду

Швидкісний біг на ковзанах

Шорт-трек

- **ЗОВНІШНІ,**
що виражають інтереси представників різних сфер діяльності, що взаємодіють з олімпійським спортом;
- **ВНУТРІШНІ,**
що виражають інтереси власно сфери олімпійського спорту

Зовнішні фактори:

- політика країн, що використовують спорт для демонстрації своїх досягнень;
- економічні, що пов'язані з використанням сфери олімпійського спорту представниками бізнесу;
- інтереси засобів масової інформації;
- загальносвітові тенденції та явища, в т.ч. емансипація

Внутрішні фактори:

- політика МОК;
- позиція президентів МОК;
- діяльність МСФ та НОК

Переваги МСФ, що мають статус олімпійських

- **державні дотації**

(розвиток матеріально-технічної бази за рахунок держави);

- **популяризація виду спорту через Олімпійські ігри, що залучають значно більшу кількість телеглядачів, ніж власний чемпіонат світу МСФ;**

- **отримання фінансової підтримки від МОК**
(наприклад, в 1997-2000 р.р. 28 олімпійських МСФ з літніх видів спорту отримали \$190 млн.);

- **зростання прибутків від власної комерційної діяльності**

Періоди розвитку програм Олімпійських ігор

(за В.В.Томашевським, доповнено)

Період	Роки	Основні фактори	Характерні особливості
I	1896-1912	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Президент МОК ▪ ОКОІ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ стихійне формування; ▪ програма формувалася ОКОІ; ▪ нестабільність та варіативний характер; ▪ входили види спорту, що розповсюджені в країнах-організаторах; ▪ домінування циклічних та складно-координаційних видів; ▪ представництво швидко-силових видів, спортивних єдиноборств, спортивних ігор; ▪ представництво багатоборств (2 рази 1904р., 1912 р.); ▪ відсутність чіткого механізму суддівства та проведення змагань; ▪ відсутність стандартної організаційної і матеріально-технічної бази; ▪ вплив особистої позиції П'єра де Кубертена

Періоди розвитку програм Олімпійських ігор

(за В.В.Томашевським, доповнено)

Період	Роки	Основні фактори	Характерні особливості
II	1912 - 1952	▪МОК ▪МСФ	▪самостійне формування програми МОК; ▪збалансованість між різними видами спорту; ▪врахування інтересів МСФ; ▪ріст кількості циклічних видів спорту, спортивних єдиноборств;
	1912-48		▪проведення Олімпійських конкурсів в галузі архітектури, живопису, скульптури, літератури та музики (17 категорій);
	1920-48		значне зниження ігрових та складно-координаційних видів; ▪стабілізація програми;
	1932-52		▪до програм входили види спорту, що набули розповсюдження в багатьох країнах та НОК яких визнані МОК;

Періоди розвитку програм Олімпійських ігор

(за В.В.Томашевським, доповнено)

Період	Роки	Основні фактори	Характерні особливості
III	1952-1980	▪Політико-ідеологічні	▪подальший розвиток та впорядкованість процесів, що відзначалися у II періоді; ▪вплив країн Східного та Західного блоків; ▪збільшення кількості видів змагань в іграх Олімпіади і зимових Олімпійських іграх; ▪розширення програми; ▪включення нових видів змагань;
	60-70-ті		▪різкий ріст кількості видів змагань; ▪зниження представництва швидкісно-силових та складно-координаційних видів; ▪збільшення – спортивних єдиноборств та спортивних ігор
	з 1972		▪розширення жіночої олімпійської програми

Періоди розвитку програм Олімпійських ігор

(за В.В.Томашевським, доповнено)

Період	Роки	Основні фактори	Характерні особливості
IV	1980-2003	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Економічні ▪ Гендерні	<ul style="list-style-type: none"> ▪ перевага видів спорту, що привабливі у комерційному відношенні; ▪ розвиток жіночого спорту ▪ інтенсивне розширення програми; ▪ включення нових видів спорту; ▪ збільшення кількості змагань в традиційних видах спорту; ▪ значне розширення олімпійського руху у світі; ▪ створення та реорганізація МСФ

Періоди розвитку програм Олімпійських ігор

(за В.В.Томашевським, доповнено)

Період	Роки	Основні фактори	Характерні особливості
V	з 2003	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Економічні ▪ Організаційні	Орієнтація на майбутні кількісні параметри стабілізації програми Ігор Олімпіад у 28 видів спорту та 300 видів змагань за участі 10 500 спортсменів

**Кількість видів спорту та видів змагань в програмах
Ігор Олімпіад і зимових Олімпійських ігор (за В.В.Томашевським)**

Рік	Ігри Олімпіад		Зимові Олімпійські ігри	
	види спорту	види змагань	види спорту	види змагань
1896	9	43	-	-
1900	19	85	-	-
1904	19	89	-	-
1906*	13	78	-	-
1908	24	109	-	-
1912	15	102	-	-
1920	22	154	-	-
1924	21	126	8	14
1928	17	109	8	13
1932	17	116	7	14
1936	22	129	8	17
1948	21	136	8	22
1952	21	149	8	22
1956	21	157	8	24
1960	21	150	9	27

*Неофіційні Ігри, що відбулися в Греції

**Кількість видів спорту та видів змагань в програмах
Ігор Олімпіад і зимових Олімпійських ігор (за В.В.Томашевським)**

Рік	Ігри Олімпіад		Зимові Олімпійські ігри	
	види спорту	види змагань	види спорту	види змагань
1964	23	163	10	34
1968	23	172	10	35
1972	26	195	10	36
1976	25	198	10	37
1980	25	203	10	38
1984	27	221	10	39
1988	29	237	10	46
1992	31	257	12	57
1994	-	-	12	61
1996	34	271	-	-
1998	-	-	14	68
2000	37	300	-	-
2002	-	-	15	78
2004	37	301	-	-
2006	-	-	15	82
2008	35	302	-	-

КІЛЬКІСТЬ НАГОРОД З ВИДІВ МИСТЕЦТВ В ПРОГРАМАХ ІГОР ОЛІМПІАД (1912 - 1948)

Рік	Кількість видів мистецтв	Медалі		
		золоті	срібні	бронзові
1912	5	5	1	-
1920	5	3	5	3
1924	4+1*	3	5	6
1928	11+2*	9	10	10
1932	9	8	9	6
1936	13+2*	9	12	11
1948	13+2*	8	11	12

* У конкурсах медалі не вручалися

ВКЛЮЧЕННЯ ВИДУ СПОРТУ ДО ПРОГРАМИ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

Програма Олімпійських ігор складається з двох компонентів, а саме:

Спортивна програма, яка включає всі види спорту для конкретних Олімпійських ігор, як це визначила Сесія з числа видів спорту, якими керують МФ, визнані МОКом («Спортивна програма»).

Програма видів змагань, яка включає всі змагання, як це визначив Виконавчий комітет МОК для конкретних Олімпійських ігор («Програма видів змагань»).

За пропозицією Виконавчого комітету МОК, Сесія приймає рішення щодо спортивної програми не пізніше, ніж на Сесії, де обирається відповідне місто-організатор.

За пропозицією Виконавчого комітету МОК відповідно до угоди між відповідним ОКОІ, відповідною МФ і МОК, спортивна програма може бути змінена за рішенням Сесії не пізніше, ніж за три роки до відкриття відповідних Олімпійських ігор.

КІЛЬКІСНІ ПАРАМЕТРИ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

ДЛЯ ІГОР ОЛІМПІАДИ

**10 500 атлетів;
5000 акредитованих тренерів та персоналу
підтримки атлетів;
310 видів змагань.**

ДЛЯ ЗИМОВИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

**2900 атлетів;
2000 акредитованих тренерів та персоналу
підтримки атлетів;
100 видів змагань.**